

Sosiaalisten taitojen neuropsykologinen parikuntoutus

Tampereen yliopiston Psykologian opetus- ja tutkimuskliniikka PSYKE:ssä kehitetään sosiaalisten taitojen parikuntoutusta. Kuntoutus on neuropsykologista kuntoutusta, jossa ohjaajina toimii neuropsykologi tai neuropsykologiaan erikoistuva psykologi sekä psykologi.

Tavoitteet: Kuntoutus on suunniteltu erityisesti sosiaalisten perustaitojen harjoitteluun: tavoitteena voi olla esimerkiksi keskustelutaitojen harjoittaminen (itsestä ja omista ajatuksista kertominen, kysyminen, vastaaminen), ei-kielellisten viestien ymmärtäminen, tai yhteistyön tekeminen erilaisissa tehtävissä ja leikeissä. Kuntoutuksessa myös tuetaan lapsen tai nuoren itsetuntemusta ja itseluottamusta sosiaalisissa tilanteissa. Kuntoutuksen tavoitteet suunnitellaan yksilöllisesti.

Menetelmät: Parikuntoutuksen pohjana käytetään käyttäytymisterapeuttisiin menetelmiin nojautuvaa neuropsykologisen kuntoutuksen SOTOKU-ryhmäkuntoutusmallia, sekä muita tutkittuun tietoon pohjautuvia sosiaalisten taitojen kuntoutusmenetelmiä. Kuntoutuskerroilla toteutetaan keskustelu- ja vuorovaikutusharjoituksia (esimerkiksi erilaisten pelien ja leikkien avulla) parin ikä- ja taitotaso huomioiden. Parikuntoutus on verrattavissa yksilökuntoutukseen, sillä siinä voidaan huomioida hyvin kohdennetusti yksilöllisiä tuen tarpeita ja tavoitteita. Toisaalta se mahdollistaa sosiaalisten taitojen harjoittelun ikätoverin kanssa.

Kohderyhmä: Parikuntoutus on suunnattu noin 7–15 -vuotiaille lapsille tai nuorille, joilla on todettu autismikirjon häiriöön kuuluvia vaikeuksia tai asetettu autismikirjon häiriön diagnoosi (kuten Aspergerin syndrooma). Kuntoutus voi sopia myös lapsille tai nuorille, joilla on vaikeuksia sosiaalisessa vuorovaikutuksessa esimerkiksi kielellisten tai hahmottamisen vaikeuksien vuoksi.

Parikuntoutus ei sovellu henkilöille, joilla on aggressiivista käyttäytymistä, voimakasta omaehtoisuutta tai toimintakykyä selkeästi haittaavaa tunnesäätelyn vaikeutta. Toisin sanoen kuntoutus edellyttää lapselta tai nuorelta sellaista psyykkisen hyvinvoinnin tasoa, että vuorovaikutuksen harjoittelu parikuntoutustilanteessa on mahdollista. Lisäksi kuntoutus edellyttää sitoutumista viikoittaisiin käynteihin.

Toteutus: Kuntoutukseen sisältyy 6 x 60 min yksilökäyntiä (sisältäen alkuhaastattelun, lapsen yksilökäyntejä ja vanhempien ohjaukseenkäyntejä), 15 x 60 min parikuntoutuskäyntiä, 1 x 60 min koulukäynnin ja 1 x 90 min verkostoneuvottelun.¹

Kuntoutukseen hakeutuminen: Tähän kuntoutusmuotoon haetaan jatkossa keväisin parikuntoutuksen hakulomakkeella. Pääsääntöisesti kuntoutusjaksoja aloitetaan syyskuussa ja tammikuussa. Hakulomakkeen täyttää lapsen tai nuoren hoitavan tahon edustaja (yleensä psykologi tai lääkäri). Kuntoutukseen hakeutuessa taustatietoina tulisi olla tieto diagnooseista, kognitiivisesta suoriutumisesta (enintään 2 vuotta vanhat psykologiset perustutkimukset), kuvaus sosiaalisen toimintakyvyn luonteesta sekä kuvailua kuntoutuksen kohdistamistarpeesta. Mahdollisimman konkreettisella tasolla oleva ajankohtainen tieto auttaa sopivan kuntoutusparin löytämisessä. Vanhemmalta pyydetään suostumus tietojen luovuttamiseen nettisivuiltamme löytyvällä lomakkeella.

¹Kuntoutus toteutetaan palvelusetelillä/maksusitoumuksella Pirkanmaan Palveluseteliosopimusta vastaavalla yksilökuntoutushinnoina: kuntoutuskäynti 168 € / 60min, Koulukäynti 252 € / 60 min, verkostoneuvottelu 378 €

Psykologian opetus- ja
tutkimuskliniikka PSYKE

Yhteiskunta- ja
kulttuuritieteiden tiedekunta
Tampereen yliopisto

Käyntiosoite:

Kalevantie 5
(Linna, 4. kerros)
33014 Tampereen yliopisto

Lisätietoja:

<https://www.tuni.fi/fi/palvelut-ja-yhteistyo/lasten-ja-nuorten-neuropsykologinen-parikuntoutus>
Tiia Parttimaa, p. 050 307 7101
tiia.parttimaa@tuni.fi /
Tiina Mäkelä, p. 050 318 7055
tiina.makela@tuni.fi